

**DEN HELIGE ANDE
OCH HANS VERK I OSS**

Påve Shenouda III

DEN HELIGE ANDE OCH HANS VERK I OSS

av

H. H. Påve Shenouda III

S:t Markus stift

Titel: **Den helige Ande och hans verk i oss**
Författare: Påve Shenouda III

Översättning: Wedad Abbas (arabiska-engelska)
Tony Larsson (engelska-svenska)

Illustrationer: Syster Sawsan
Omslag: Tony Larsson & Jakob Yalgin

Originalutgåva: 1992 i Kairo, Egypten
Svensk utgåva: 2007, Gabriel Yalgin, Göteborg

Innehåll

OM FÖRFATTAREN	8
INLEDNING	10
1. VEM ÄR DEN HELIGE ANDE?	13
Den helige Andes gudomlighet	13
Den helige Andes gudomliga egenskaper	15
Den helige Ande är personlig	19
Den helige Ande utgår från Fadern	20
2. FEM SYMBOLER FÖR DEN HELIGE ANDE	23
Duvan	23
Vattnet	24
Oljan	26
Elden	29
Vinden	31
3. DEN HELIGE ANDE I GAMLA OCH NYA TESTAMENTET	32
Den helige Ande i Gamla Testamentet	32
Den heliga smörjelseoljan	36
Den helige Ande under den mellantestamentliga tiden	39
Den helige Ande i den apostoliska kyrkan	42
<i>Vikten av den helige Andes utgjutelse</i>	<i>42</i>
<i>Hur utgöts den helige Ande?</i>	<i>44</i>
4. DEN HELIGE ANDE, GÅVOGIVAREN	48
5. DEN HELIGE ANDE, KRAFTENS OCH STYRKANS ANDE	57
6. DEN HELIGE ANDES ELD	65
Anden och elden	68
Mildhet och Andens eld	72
Eldens Ande	75

Brinnande bön	77
Brinnande tjänst	78
Den brinnande tjänaren	79
Hur Andens eld sprider sig	82
Brinnande omvändelse	83
7. ANDENS VERK INOM OSS OCH VÅR RELATION MED HONOM	85
8. GEMENSKAP MED DEN HELIGE ANDE	98
9. MOTSTÅND MOT ANDEN	105
Att släcka Anden	105
Att bedröva Anden	106
Att göra motstånd mot Anden	107
Hädelse mot den helige Ande	107
10. SLÄCK INTE ANDEN	110
Yttre orsaker till att Anden slocknar	111
<i>Syndig omgivning</i>	112
<i>Problem och motgångar</i>	113
<i>Människors prat</i>	114
<i>Yttre strider</i>	116
Inre orsaker till att Anden slocknar	117
<i>Lättja och tröghet</i>	117
<i>Försumlighet i bönen</i>	119
<i>Begär och kärlek till världen</i>	121
<i>Underhållning</i>	122
<i>Tvehågsenhet</i>	122
<i>Nyfikenhet</i>	123
<i>Andra orsaker</i>	123
FRÅGOR OM DEN HELIGE ANDE	123

Hans Helighet påve Shenouda III

Den 117:e påven över Alexandria och patriark över St. Markus stift

Om författaren

Hans Helighet påve Shenouda III föddes den 3 augusti 1923 som Nazeer Gayed. Han kom från en djupt religiös familj i provinsen Assyut i övre Egypten. Redan som ung var Nazeer Gayed en aktiv deltagare i kyrkans gudstjänster. Vid 16 års ålder började han tjänstgöra i söndagsskolan vid S:t Antonios kyrka i Shoubra i Kairo, där han också studerade. Nazeer Gayed tog sin kandidatexamen vid Kairos universitet 1947 inom engelska och historia. Han avlade även en kandidatexamen inom koptisk teologi och fick därefter en tjänst vid det teologiska seminariet som lärare i Gamla och Nya testamentet på grundval av hans förträffliga studieresultat. 1953 blev han utsedd till föreläsare vid klosterhögskolan i Helwan.

Den 18 juli 1954 vigde Nazeer Gayed sitt liv åt bön, meditation och askes och gick in i klostret El-Souryan som ligger i det koptiska hemlandet Egyptens västra öken. Hans namn blev nu fader Antonios El-Souryan och hans munkliv gick i S:t Antonios den Stores spår, han som lämnade världen och drog sig allt längre in i den torra och ofruktbara västra öknen i Egypten, och som under sin livstid odlade sin självdisciplin och sitt andliga liv i en grotta som idag bland religionsforskare över hela världen anses vara det kristna munklivets begynnelse.

Mellan 1954 och 1962 levde fader Antonios El-Souryan det eremitliv han eftersträvade i kontemplation, fasta och bön. Därefter kom han dock att prästvigas. Han fick ta farväl av sitt älskade eremitliv och lydigt ta emot en vigning till biskop med ansvar för kristen undervisning i Egyptens alla församlingar och bli föreståndare för det teologiska seminariet. Nu fick fader Antonios namnet Abba Shenouda. Under hans ledning tredubblades antalet studenter vid seminariet. Den 14 november 1971 fick hans nåd biskop Shenouda återigen lyda Guds kallelse, och han upphöjdes till att bli vår älskade påve – den 117:e påven av Alexandria och patriark av S:t Markus stift.

Hans Helighet påve Shenouda III blev den förste påven av Alexandria

som besökte Konstantinopel efter den stora schismen 451 e. Kr., och dessutom den förste koptiske påve som besökt Vatikanen sedan samma tid. I maj 1973 skrev hans Helighet tillsammans med påve Paulus VI under en deklARATION om ömsesidig strävan efter kyrkogemenskap. Hans Helighet har dessutom tagit aktiv del i förhandlingarna om enhet mellan kalcedonska och icke-kalcedonska ortodoxa kyrkor.

Som påve har hans Helighet företagit många resor för att ge undervisning och välsignelse åt koptiska kyrkor i Europa, Nord- och Sydamerika och Australien. I hemlandet har hans Helighet varit en centralfigur vid grundandet av söndagsskolerörelsen och han undervisar varje vecka vid S:t Markuskatedralen i Kairo. Dessutom har hans Helighets många böcker översatts till ett flertal språk, däribland ett femtiotal till engelska.

Den helige Ande och hans verk i oss är den första av hans Helighet påve Shenouda III:s böcker som publicerats på svenska, och den verkar ha vunnit stor uppskattning bland unga och gamla läsare. När den nu trycks i en andra, lätt reviderad upplaga är det med en bön att den ska öppna mångas ögon för vår Guds ofattbara kärlek.

April 2007, Göteborg

Jakob Yalgin & Tony Larsson

INLEDNING

Den helige Ande är mycket viktig för kyrkan. I allt vi gör som kyrka är vi beroende av honom som verkar i alla våra sakrament.

Därför firar vi varje år den helige Andes utgjutelse över de heliga apostlarna. Detta skedde på pingstdagen, som anses vara kyrkohistoriens startpunkt och början till kyrkans förkunnelse och tillväxt. På den dagen uppfylldes Herrens löfte till de heliga lärjungarna: *”Men när den helige Ande kommer över er, skall ni få kraft och bli mina vittnen i Jerusalem och i hela Judéen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns”* (Apg 1:8).

Än idag har pingstdagen stor betydelse: det är då biskopar vanligen ordinerar.

På så sätt får hela församlingen känna hur betydelsefull denna Herrens högtid är, och hela stiftet jublar. Varje år på pingstdagen samlas tusentals kopter i den stora S:t Markuskatedralen för att fira ordinationen av kyrkans heliga fäder. Jag har hållit föreläsningar och predikat om den helige Ande vid de här samlingarna och under pingstveckan, men det har varit svårt att sammanställa allt detta material...

* * * *

Ett annat av den helige Andes verk som Gud i sin nåd låtit oss utföra är att helga den heliga smörjelseoljan, vilket vi gjorde 1981 och 1986.

Den heliga smörjelseoljan är oundgänglig för kyrkorna, särskilt när nya kyrkor byggs, vilket framför allt sker i de länder som kopter utvandrat till. Den behövs för att inviga altaren, dopfuntar,

nattvardskärl och ikoner. Dessutom behöver prästerna oljan för den heliga smörjelsens sakrament, då 36 kors tecknas med oljan över olika delar av den döptes kropp.

Jag föreläste om den helige Ande under dagarna när smörjelseoljan helgades och besvarade dessutom olika frågor om den helige Ande. Därtill kommer även de artiklar om den helige Ande som publicerats i "El Kiraza Magazine" och "Watani Journal".

* * * *

Den här boken innehåller några av dessa föreläsningar och predikningar, framför allt tänkta som andliga bibelstudier.

Vad gäller den teologiska aspekten ska den (om Gud vill) behandlas i en annan bok, "Den helige Ande utgår från Fadern", som ska ingå i en serie om komparativ teologi och bidra till den teologiska dialogen för kristen enhet. Det första kapitlet i den här boken, "Vem är den helige Ande", berör dock teologin och ger en försmak av den teologiska avhandlingen.

Jag hoppas att du känner hur viktig den helige Ande är för ditt liv och din tjänst.

Just därför har kyrkan bland de sju tidebönerna avsatt den tredje timmens bön för att minnas den helige Andes verk från utgjutelsen över lärjungarna på pingstdagen till idag. Vi ber honom bo i oss och rena oss från allt ont.

Så låt oss nu lära känna den helige Ande: hur han verkar inom oss, hur vi umgås med honom, hur vi tar emot hans verk eller visar bort det. Boken avslutas med ett långt kapitel om hur den helige Ande kan släckas.

Käre läsare, må Gud vara med dig och verka med sin helige Ande både i ditt liv och i din tjänst.

Påve Shenouda III

KAPITEL 1

VEM ÄR DEN HELIGE ANDE?

Du bör veta vem den helige Ande är, vad han vill göra i dig och för dig, så att du kan ha en relation med honom och förstå hur mycket du behöver honom.

Den helige Ande är **”Guds helige Ande”** (Ef 4:30, 2 Kor 3:3). Han är **”Guds Ande”** (1 Mos 1:2, Rom 15:19, 1 Kor 12:3). Vi kan till och med säga att den helige Ande är **Gud**, eftersom *”Gud är ande”* (Joh 4:24).

Den helige Andes gudomlighet

Petrus säger att den som ljuger för den helige Ande faktiskt ljuger för Gud (Apg 5:3-4). Och eftersom han är Guds Ande (Job 33:4, 2 Kor 3:3) och Herrens Ande (Jes 61:1), så är han Gud.

Hjälparen, alltså Guds Ande, kom över lärjungarna på pingstdagen (Apg 2:1-4).

Det är samma Guds Ande som utlovades i Joels bok: *”Och det skall ske därefter att jag skall utgjuta min Ande över allt kött. Era söner och döttrar skall profetera, era gamla män skall ha drömmar, era unga män skall se syner”* (Joel 2:28). Profetian uppfylldes på pingstdagen, då Petrus också citerar den (Apg 2:16-17).

* * * *

Han är Guds Ande, och dessutom *"hans Sons Ande"* (Gal 4:6) och *"Kristi Ande"* (1 Pet 1:11). Han är *"Herrens Ande"* (Jes 11:2).

Elihu säger i Jobs bok: *"Guds Ande har gjort mig"* (Job 33:4), och profeten Hesekiel säger: *"Då föll Herrens Ande över mig, och han sade till mig..."* (Hes 11:5). Vi hör också Petrus tillrättavisa Ananias och Safira: *"Varför har ni kommit överens om att fresta Herrens Ande?"* (Apg 5:9).

Han är *"sanningens Ande"* (Joh 14:17). Herren Kristus kallade honom *"sanningens Ande, som utgår från Fadern"* (Joh 15:26) och sade dessutom: *"när han kommer, sanningens Ande, då skall han föra er in i hela sanningen"* (Joh 16:13).

* * * *

Den helige Ande är en del av Treenigheten, vilket bevisar hans gudomlighet.

Han är ett med Fadern och Sonen, som vi ser i Herren Kristi ord till de heliga lärjungarna: *"Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar! Döp dem i Faderns och Sonens och den helige Andes namn"* (Matt 28:19). Lägga märke till att det i grundtexten rör sig om ett enda namn, inte flera namn.

* * * *

Ett annat bevis för hans gudomlighet är att han ger liv.

Det är därför han kallas *"livets Ande"* (Rom 8:2) och sägs ge liv åt de döda (Hes 37:9-10). Vem utom Gud själv kan ge liv åt de döda och uppväcka dem?

Den helige Ande är livets grund och källan till allt liv som finns i hela världen, både det liv som är fysisk existens och det liv som är andligt liv med Gud. Den nicenska trosbekännelsen beskriver honom som **"Herren, Livgivaren"**.

* * * *

Den helige Ande är inspirationens källa, ännu ett bevis för hans gudomlighet.

Den nicenska trosbekännelsen säger att han **”talade genom profeterna”**. Detsamma sägs i Andra Petrusbrevet om den gudomliga inspirationen: *”ingen profetia har burits fram genom någon människas vilja, utan ledda av den helige Ande har människor talat vad de fått från Gud”* (2 Pet 1:21). Inspirationen kommer från den helige Ande, från Guds Ande, alltså från Gud. Därför säger aposteln Paulus: *”Hela Skriften är utandad av Gud och nyttig till undervisning”* (2 Tim 3:16), och han säger också: *”Den helige Ande talade rätt genom profeten Jesaja till era fäder...”* (Apg 28:25-27).

Även profeten Hesekiel talade om denna gudomliga inspiration: *”Då föll Herrens Ande över mig, och han sade till mig: Säg, så säger Herren...”* (Hes 11:5). Samma inspiration talar i Jesajas bok: *”Detta är det förbund som jag å min sida gör med dem, säger Herren: Min Ande som är över dig, och mina ord som jag har lagt i din mun skall inte vika ur din mun, eller ur dina barns eller barnbarns mun, från nu och till evig tid”* (Jes 59:21).

* * * *

Den helige Andes gudomliga egenskaper

Utöver allt vi tidigare sagt om den helige Ande säger vi dessutom att han samverkade med Fadern och Sonen vid skapelsen.

Det står att Fadern har skapat världarna genom Sonen (Heb 1:2): *”i honom skapades allt i himlen och på jorden...allt är skapat genom honom och till honom”* (Kol 1:16). *”Genom honom har allt blivit till, och utan honom har inget blivit till, som är till”* (Joh 1:3).

Men det står också om den helige Ande i Bibeln: **”Du sänder din**

Ande, då skapas de” (Ps 104:30), och i Jobs bok står det: ”*Guds Ande har gjort mig*” (Job 33:4). Det här bevisar den helige Andes gudomlighet, eftersom endast Gud har makt att skapa.

* * * *

Bibeln tillskriver den helige Ande gudomliga egenskaper som evig existens.

Det är samma egenskap som tillskrivs Herren Kristus: ”*Ty Kristus har genom den evige Ande framburit sig själv som ett felfritt offer åt Gud*” (Heb 9:14).

Bland den helige Andes gudomliga egenskaper kan också nämnas att han är överallt närvarande.

Hör vad profeten David säger till Herren Gud: ”*Vart skall jag gå för din Ande, vart skall jag fly för ditt ansikte? Om jag far upp till himlen, är du där, bäddar jag åt mig i dödsriket, är du där*” (Ps 139:7). Den som är överallt närvarande är naturligtvis Gud.

Hans verk inom oss visar att han är överallt närvarande.

Aposteln Paulus säger: ”*Vet ni inte att ni är Guds tempel och att Guds Ande bor i er*” (1 Kor 3:16), och ”*vet ni inte att er kropp är ett tempel åt den helige Ande, som bor i er*” (1 Kor 6:19). Att han bor i alla troende, i alla länder, bevisar att han är överallt närvarande och därmed gudomlig.

Vi har nu sett att Guds Ande finns överallt, att han bor i de troende och verkar i dem.

* * * *

Det finns ytterligare ett bevis på hans gudomlighet, nämligen att han är allvetande.

Som aposteln Paulus säger: ”*Anden utforskar allt, också djupen i*

Gud ... Så vet heller ingen vad som är i Gud utom Guds Ande” (1 Kor 2:10,11). Herren berättar att den helige Ande skall ”föra er in i hela sanningen” (Joh 16:13), och ”lära er allt och påminna er om allt vad jag har sagt er” (Joh 14:26).

* * * *

Den helige Ande är allsmäktig.

I Jesajas profetia beskrivs han bland annat som *”Anden med råd och styrka”* (Jes 11:2). Därför kan Paulus säga att han utfört sin tjänst *”genom kraften i tecken och under, genom Andens kraft”* (Rom 15:19), och *”genom en bevisning i Ande och kraft...Guds kraft”* (1 Kor 2:4-5). Och i Sakarja 4:6 säger Herren: *”Inte genom styrka, inte genom kraft, utan genom min Ande, säger Herren Sebaot”*.

* * * *

Hans gudomlighet bevisas också av att han ger fantastiska gåvor.

Bibeln säger nämligen: *”Allt det goda vi får och varje fullkomlig gåva är från ovan och kommer ner från ljusens Fader”* (Jak 1:17). Men alla gåvorna tillskrivs den helige Ande, till exempel: *”Det finns olika slags nådegåvor, men Anden är densamme”* (1 Kor 12:4). Därefter räknar aposteln upp olika gåvor som vishet, tro, helande, kraftgärningar, profetia, andebedomning, tungotal och uttolkning, och han fortsätter: *”Men allt detta verkar en och samme Ande, som efter sin vilja fördelar sina gåvor åt var och en”* (1 Kor 12:11). Naturligtvis är det bara Gud som kan ge sådana gåvor.

* * * *

När Herren Kristus talade med sina lärjungar beskrev han den helige Ande som *”Hjälparen”*, på grekiska *”Parakletos”* eller försvarsadvokaten (Joh 16:7), och tillskrev honom vissa gudomliga egenskaper:

a. Att han *"alltid skall vara hos er"* (Joh 14:16). Han är alltså inte en människa som stannar hos oss en tid och sedan dör, utan Guds Ande som för evigt blir kvar hos människan.

b. Att han *"förblir hos er och skall vara i er"* (Joh 14:17). Den som är "i er" kan omöjligt vara en människa.

c. Att han är en som *"världen inte kan ta emot. Ty världen ser honom inte och känner honom inte"* (Joh 14:17). Inte heller här kan det handla om en människa, eftersom människor kan ses och kännas av andra människor.

* * * *

I Hebréerbrevet beskriver aposteln den helige Ande som *"nådens Ande"* (Heb 10:29). Och i Sakarjas profetia säger den gudomliga inspirationen: *"Men över Davids hus och över Jerusalems invånare skall jag utgjuta nådens och bönens Ande, så att de ser upp till mig som de har genomborrat. De skall sörja honom så som man sörjer ende sonen, och de skall gråta bittert över honom, så som man gråter över sin förstfödde"* (Sak 12:10). Andra namn som Bibeln ger den helige Ande är *"helighetens Ande"* (Rom 1:4) och *"en villig ande"* (Ps 51:14).

I **Tidebönerna (Agpeya)** kallar vi honom en *"rättfärdig och livgivande Ande, barnskapets Ande med kyskhet, helighet, rättvisa och makt"*, *"himlens Konung, sanningens Ande, Hjälparen som uppfyller allt och alla... godhetens skatt och livets källa"*. Vi ber honom att *"i sin nåd komma och bo i oss, rena oss från synd och frälsa våra själar"*.

* * * *

I profeten Jesajas bok beskrivs Guds Ande med många egenskaper: *"Över honom skall Herrens Ande vila, **Anden med vishet och förstånd**, Anden med råd och styrka, Anden med kunskap och fruktan för Herren"* (Jes 11:2).

Herren Gud sade om Besalel, han som tillverkade alla föremål som

skulle finnas i tabernaklet: *”Jag har fyllt honom med Guds Ande, med vishet och förstånd, med kunskap och skicklighet i allt slags hantverk”* (2 Mos 31:3). Besalel är nog den förste i Gamla Testamentet som blev uppfylld av den helige Ande till konstnärlig begåvning. Men även andra fick samma gåva, som Herren sade till Mose: *”Säg till alla era konstbegåvade män, som jag har fyllt med vishetens ande, att de skall göra kläder åt Aron för hans vigning till präst åt mig”* (2 Mos 28:3).

Aposteln Paulus bad också för de kristna i Efesos, att Gud skulle ge dem denne Ande: *”vishetens och uppenbarelsens Ande, så att ni får en rätt kunskap om honom”,* och *”att era hjärtan skall upplysas, så att ni förstår vilket hopp han har kallat er till”* (Ef 1:17-18).

Den helige Ande är personlig

Jehovas vittnen tror inte att den helige Ande är personlig, utan bara en opersonlig kraft!

Vi hänvisar dem till bibelverserna som talar om den helige Ande, eftersom det där finns bevis för att han är personlig:

Han talar. Herren säger ju till sina heliga lärjungar: *”då är det inte ni som talar, utan er Faders Ande kommer att tala genom er”* (Matt 10:20). Och aposteln säger: *”Idag, om ni hör hans röst, så förhärda inte era hjärtan”* (Heb 3:7-8). Det var Anden som sade: *”Avskilj åt mig Barnabas och Saulus för den uppgift som jag har kallat dem till”* (Apg 13:2). Alltså, han talar och kallar... vad mer?

Han undervisar, påminner, vägleder, förkunnar och överbevisar.

Det ser man klart och tydligt i Herrens ord till lärjungarna om den helige Ande: *”han skall lära er allt och påminna er om allt vad jag har sagt er”* (Joh 14:26) och *”när han kommer, sanningens Ande, då skall han föra er in i hela sanningen...och han skall förkunna för er vad som kommer att ske”* (Joh 16:13). Dessutom *”skall han överbevisa världen om synd”* (Joh 16:8).

Han leder de troende, både som individer och som församling.

Aposteln säger: *”Alla som leds av Ande från Gud är Guds söner”* (Rom 8:14). Han insätter dessutom herdar, liksom aposteln Paulus sade till församlingsledarna i Efesos: *”Ge akt på er själva och på hela den hjord som den helige Ande har satt er som ledare över”* (Apg 20:28).

Det är den helige Ande som styr och vägleder Guds tjänare.

Evangelisten Lukas säger nämligen om Paulus och hans följeslagare: *”Sedan tog de vägen genom Frygien och Galatien, eftersom de av den helige Ande hindrades från att predika ordet i Asien. Och när de nådde Mysien försökte de bege sig till Bitynien, men det tillät inte Jesu Ande”* (Apg 16:6-7).

Den helige Ande hjälper de troende, tröstar dem och ber för dem.

Herren Kristus säger: *”Och jag skall be Fadern, och han skall ge er en annan Hjälpare, som alltid skall vara hos er”* (Joh 14:16). Paulus berättar att *”Anden själv ber för oss med suckar utan ord”* (Rom 8:26).

Om han talar, undervisar, påminner, vägleder, förkunnar, överbevisar, leder de troende, insätter herdar och styr dem, om han hjälper och ber – betyder inte det att han är personlig?!

Hans kraft visar sig när han kommer över de troende: *”Men när den helige Ande kommer över er, skall ni få kraft”* (Apg 1:8). När han kommer över de troende fylls de dessutom av iver, vishet, kunskap och så vidare...

Den helige Ande utgår från Fadern

Vi tror att den helige Ande utgår från Fadern.

Det framgår tydligt av Herren Kristi egen undervisning i Bibeln, där han säger till sina lärjungar: *”sanningens Ande, som utgår från Fadern”* (Joh

15:26). Så lyder också trosbekännelsen: ”den helige Ande, Herren och livgivaren, som utgår av Fadern”. Detta fastslogs vid det heliga ekumeniska kyrkomötet i Konstantinopel 381 e.Kr.

Men katolikerna säger: ”Han utgår från Fadern och Sonen”.

De lägger till ”och Sonen”, något som varken fanns i den ursprungliga trosbekännelsen eller var känt under kristendomens första århundranden. Tillägget uppkom först på 500-talet i Spanien, vilket de själva medger, och spreds därifrån till Rom.

Tillägget väckte motstånd hos katolikerna under de första århundradena.

Det sägs till och med att påven Leo III vid 800-talets början hängde upp två tavlor på latin och grekiska med trosbekännelsen utan tillägget och sade: ”Jag vill inte ändra på mina fäders tro”.

De grekisktalande katolikerna förkastar tillägget ”och Sonen”. Bland de latinska katolikerna blev det allmänt accepterat först på 1000-talet, med många onödiga motsättningar som följde.

Tillägget skapar också problem med vår uppfattning av den heliga Treenigheten. Några har med rätta sagt att det gör Treenigheten till två Söner och två Fäder, eftersom den helige Ande då blir Sonens Son genom att han utgår från honom, och Sonen blir dessutom hans Fader.

Katolikerna försöker stödja sin teori med några verser som handlar om hur den helige Ande blir utsänd av Sonen, exempelvis Joh 15:26, men den versen bevisar bara att den helige Ande utgår från Fadern men blir utsänd av Sonen.

Det är nämligen stor skillnad mellan att utgå och bli utsänd. Utgåendet sker i evigheten medan sändningen sker i tiden.

Såsom vi förstår den heliga Treenigheten utgår den helige Ande från Fadern alltsedan evighetens dagar, medan han sändes till lärjungarna av Sonen på pingstdagen – en parallell till läran att Sonen blivit född av Fadern före all tid men sänts till världen av Fadern för att födas av en kvinna när tiden var

fullbordad (Gal 4:4).

Men jag vill inte utveckla det här till ett teologiskt studium, eftersom den här boken mest är tänkt som en andlig bok utan teologiska diskussioner. Jag ville bara introducera ämnet för att sedan utveckla det i en annan bok, om Gud vill.

